

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KARMELEK z KARMELU

Maria Antonina Mazurek

Wydawałoby się, że nazwa KARMELEK, będąca dawniejszym odpowiednikiem nazwy CUKIEREK, powstała od rzeczownika KARMEL 'słodko-gorzka, brązowa masa z palonego cukru' – tak jak wyraz CUKIEREK został utworzony od rzeczownika CUKIER. A jednak z KARMEKIEM i KARMELEM było odwrotnie. KARMEL to nazwa masy utworzona od zapożyczonego wcześniej określenia KARMELEK. KARMELEK natomiast to przyswojone i przekształcone zapożyczenie – albo bezpośrednio od francuskiego caramel 'smakołyk z palonego cukru', albo za pośrednictwem niemieckim – Karamelle o takim samym znaczeniu. Dłuższe określenie KARAMELEK nie przyjęło się, od razu przechodząc w krótsze, wygodniejsze KARMELEK. W XIX-wiecznym słowniku Lindego KARMELEK to „cukierek w tabliczkę ulany” [SJP L, I-II, 965]. Linde wywodzi słowo KARMELEK – w wersjach różnorodnych – od nazwy wzgórza Karmel i zakonu karmelitów, którzy na tym wzgórzu pierwotnie rezydowali. Jest możliwe, że płaskie cukiereczki z palonego cukru były znane jako przysmak wytwarzany przez karmelitów i jako takie się rozpowszechniły.